

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 9P/89/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7515203919
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Dudíková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2015:7515203919.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie samosudkyňou JUDr. Janou Dudíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého G. U., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov P. U., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XX a otca neurčeného, na návrh Z. U., nar. 24.X.XXXX, bytom E. XX, v konaní o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti

rozhodol:

Návrh zamieťa.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľka - stará matka maloletého dieťaťa, podala návrh na zverenie maloletého G. do náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnila tým, že otcovstvo k maloletému nie je uznané, od roku 2013 žije matka dieťaťa s iným mužom - druhom A. Q., nar. XX.X.XXXX, a z ich spolužitia sa narodil maloletý A. Q., nar. XX.X.XXXX. Žijú v spoločnej domácnosti s rodičmi druhá, pričom druh a jeho rodičia si neprajú, aby maloletý Erik žil v ich domácnosti. Od roku 2013 žije maloletý u navrhovateľky. Z uvedeného dôvodu bol dňa 14.2.2014 podaný návrh na zverenie maloletého dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti, ktorý Okresný súd Košice - okolie rozsudkom č.k. 19P/58/2014 zo dňa

- 2 -

9P/89/2015

23.4.2014 zamietol. Na výživu maloletého dieťaťa jej matka neprispievala, preto dňa 25.7.2014 opäť podala návrh na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, konanie bolo vedené pod č. 9P/263/2014 a na základe späťvzatia návrhu bolo zastavené. Navrhovateľka býva s manželom a šiestimi deťmi v jednoizbovom dome, poberá rodičovský príspevok, ktorý má krátený z dôvodu záškoláctva maloletej Michaely.

Matka maloletého dieťaťa sa k návrhu písomne nevyjadřila.

Kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice odporučil súdu návrhu vyhovieť.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, matky maloletého dieťaťa, kolízneho opatrovníka, správou o prešetrení rodinných pomerov, listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento skutkový stav:

Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že maloletý G. sa narodil z náhodného vzťahu, otcovstvo nebolo určené. Návrh matky na určenie otcovstva proti Jaroslavovi A. bol súdu doručený dňa 17.4.2015. Matka od roku 2013 žije s A. Q., invalidným dôchodcom. Z ich vzťahu sa narodil maloletý A. Q., nar. XX.X.XXXX. Matka s druhom a maloletým A. žije v spoločnej domácnosti s rodičmi druha na adrese E. XX. Rodina žije v trojizbovom rodinnom dome. V spoločnej domácnosti s nimi žije aj maloletá P. Q. a plnoletý brat druha matky P. Q.. Matka poberá rodičovský príspevok v sume 203,20 eura a prídavky na dve deti v sume 47,04 eura. Podmienky na strane matky sú veľmi dobré, ale rodičia jej druha sú proti tomu, aby maloletý žil v ich domácnosti. Svojej matke na výživu Erika prispieva.

Navrhovateľka spolu s manželom, šiestimi maloletými deťmi a dvoma plnoletými deťmi býva v jednoizbovej murovanej chatrči. Poberá rodičovský príspevok na maloletého A. U. v sume 203,20 eura od apríla 2015, ktorý jej do marca 2015 bol krátený na sumu 101,60 eura z dôvodu záškoláctva maloletej Michaely. Z dôvodu hmotnej núdze je rodine vyplácaná dávka v hmotnej núdzi v sume 81,70 eura. Starý otec je nezamestnaný, vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie a poberá prídavky na šesť detí v sume 141,12 eura.

Navrhovateľka vo svojej výpovedi zotrvala na skutočnostiach uvedených v návrhu na začatie konania.

Z výpovede matky súd zistil, že súhlasí s tým, aby bol maloletý Erik zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Uviedla, že matka sa stará o jej dieťa z toho dôvodu, že má druha, ktorý si nepraje, aby žil Erik v ich domácnosti. Okrem Erika má ešte jedno dieťa - maloletého A. Q., nar. XX.X.XXXX. Maloletého Jána má s druhom A. Q., s ktorým žije v spoločnej domácnosti spolu s jeho rodičmi od r. 2012. V spoločnej domácnosti s nimi žijú aj rodičia druha, maloletá sestra druha P. Q. a plnoletý brat druha P. Q.. Rodičia druha pracujú, vykonávajú aktívne práce. Druh matky nikde nepracuje, je nepočujúci a vôbec nerozpráva. Je invalidný dôchodca, nevedela uviesť výšku jeho invalidného dôchodku. Matka poberá rodičovský príspevok na maloletého Jána vo výške 203 eur mesačne a prídavky na deti vo výške 47 eur mesačne. Matka ďalej uviedla, že navrhovateľka žije v osade E. a matka s druhom žije v dedine E..

- 3 -

9P/89/2015

Maloletý Erik bol u matky a jej druha len raz, niekedy v roku 2013, bol tam si týždeň. Rodičia druha a jej druh mu nič nerobili, nekričali na neho ani ho nevyháňali, ani matke nepovedali, že si neprajú, aby bol v ich domácnosti.

Kolízny opatrovník na pojednávaní poukázal na to, že návrh na zverenie maloletého Erika do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky bol už raz zamietnutý rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, následne bol podaný ďalší návrh, ktorý navrhovateľka vzala späť. Je zrejmé, že P. U. je zdravá matka, ktorá je schopná postarať sa o maloleté dieťa. Za predpokladu, že sa normálne stará o maloletého A. Q., určite je schopná postarať sa aj o maloletého G.. Matka má pritom lepšie podmienky pre starostlivosť o maloletého Erika, keďže navrhovateľka žije v jednej izbe so šiestimi maloletými deťmi, dvoma plnoletými deťmi a so svojím manželom. Toto nie sú vhodné podmienky pre starostlivosť o dieťa. Preto navrhol, aby súd návrh starej matky ako účelový zamietol. Aj v prípade, že tento návrh bude zamietnutý, nič nebráni starej matke, aby pomáhala dcére so starostlivosťou o maloleté dieťa.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem dieťaťa, môže súd zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 5 Zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej

- 4 -

9P/89/2015

starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Náhradná osobná starostlivosť je jednou z foriem náhradnej starostlivosti, ktorej účelom je nahradiť osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov, a musí byť vždy opreté o starostlivé a spoľahlivé objasnenie tých okolností, ktoré svedčia pre záver, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zabezpečiť riadnu výchovu dieťaťa. Dôvody, pre ktoré je v záujme maloletého dieťaťa jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, môžu mať objektívny, ako aj subjektívny charakter. Pôjde jednak o prípady, keď rodičia nemôžu zabezpečovať osobnú starostlivosť o

maloleté dieťa, napríklad z dôvodu ich neprítomnosti či zlého zdravotného stavu, výrazne nevyhovujúcej sociálnej situácie, ako aj prípady zanedbávania rodičovských práv a povinností, nezájmu rodičov o maloleté dieťa a jeho výchovu. Ak má súd preukázané, že u jedného z rodičov nie sú predpoklady na zabezpečenie osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, musí skúmať, či osobnú starostlivosť o maloleté dieťa nie je schopný zabezpečiť druhý z rodičov. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je inštitútom fakultatívnym, a teda úplne závisí od úvahy súdu, či toto opatrenie považuje za najlepšie a najvhodnejšie pre maloleté dieťa, t.j. či je zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti v záujme maloletého dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, malo by ísť o osobu bezúhonnú, ktorá nebola obmedzená vo výkone rodičovských práv a povinností vo vzťahu k vlastným deťom, jej sociálna situácia zaručuje, že zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti bude v záujme maloletého dieťaťa, ani ona, ani jej rodinní príslušníci by nemali trpieť ochorením, ktoré by vylučovalo riadny výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a mala by mať kladný citový vzťah k maloletému dieťaťu.

- 5 -

9P/89/2015

Na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu súd dospel k záveru, že v danom prípade neexistujú dôvody na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, nakoľko matka je schopná zabezpečiť maloletému Erikovi starostlivosť. V konaní nebolo preukázané, že by sa matka nemohla starať o maloleté dieťa, resp. že by jej rodičia druha bránili v tom, aby maloletý Erik žil so svojou matkou v ich domácnosti. Súd poukazuje aj na to, že navrhovateľka a matka maloletého dieťaťa žijú v blízkosti, preto nič nebráni starej matke, aby jej pomáhala so starostlivosťou o maloletého Erika. Na základe vyššie uvedeného preto súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia a návrh starej matky ako nedôvodný zamietol.

Rozhodnutie o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo _____ dňa doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3

O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa O. s. p. alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa z. č. 233 / 1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.